

Wykaz szkodliwych czynników biologicznych dla zdrowia w środowisku pracy

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 2 zagrożenia					
BAKTERIE i podobne organizmy					
Acinetobacter calcoaceticus	2	A			
Actinobacillus actinomycetemcomitans	2				
Actinomadura madurae	2				
Actinomadura pelletieri	2				
Actinomyces gerencseriae	2				
Actinomyces israeli	2				
Actinomyces pyogenes	2				
Actinomyces spp.*	2				
Aeromonas hydrophila	2				
Alcaligenes faecalis	2	A			
Arcanobactepum haemolyticum (Corynebacterium haemolyticum)	2				
Arthrobacter globiformis	2	A			
Bacillus subtilis	2	A			
Bacillus thuringiensis	2	A			
Bacteroides fragilis	2				
Bartonella bacilliformis	2				
Bartonella quintana (Rochalimaea quintana)	2				
Bartonella (Rochalinea) spp.*	2				
Bordetella bronchiseptica	2				
Bordetella parapertussis	2				
Bordetella pertussis	2			V	
Borrelia burgdorferi	2				
Borrelia duttonii	2				
Borrelia recurrentis	2				
Borrelia spp.*	2				
Brevibacterium linens	2	A			
Campylobacter fetus	2				
Campylobacter jejuni	2				
Campylobacter spp.*	2				
Cardiobacterium hominis	2				
Chlamydia pneumoniae	2				
Chlamydia trachomatis	2				
Chlamydia psittaci	2				
Clostridium botulinum	2		T		
Clostridium perfringens	2				
Clostridium tetani	2		T	V	
Clostridium spp.*	2				
Corynebacterium diphtheriae	2		T	V	
Corynebacterium minutissimum	2				
Corynebacterium pseudotuberculosis	2				
Corynebacterium spp.*	2				
Cytophaga allerginae	2	A	T		
Edwardsiella tarda	2				
Ehrlichia sennetsu (Rickettsia sennetsu)	2				
Ehrlichia spp.*	2				
Eikenella corrodens	2				
Enterobacter aerogenes/cloacae	2				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Enterobacter spp.*	2				
Enterococcus spp.*	2				
Erysipelothrix rhusiopathiae	2				
Escherichia coli (z wyjątkiem szczepów niepatogennych)	2				
Flavobacterium meningosepticum	2				
Fluoribacter bozemanianae (Legionella)	2				
Francisella tularensis (Typ B)	2				
Fusobacterium necrophorum	2				
Gardnerella vaginalis	2				
Haemophilus ducreyi	2				
Haemophilus influenzae	2				
Haemophilus spp.*	2				
Helicobacter pylori	2				
Klebsiella oxytoca	2				
Klebsiella pneumoniae	2				
Klebsiella rhinoscleromatis	2				
Klebsiella spp.*	2				
Legionella pneumophila	2				
Legionella spp.*	2				
Leptospira interrogans (wszystkie typy serologiczne)	2				
Listeria monocytogenes	2				
Listeria ivanovii	2				
Morganella morganii	2				
Mycobacterium avium/intracellulare	2				
Mycobacterium chelonae	2				
Mycobacterium fortuitum	2				
Mycobacterium kansasii	2				
Mycobacterium malmoense	2				
Mycobacterium marinum	2				
Mycobacterium paratuberculosis	2				
Mycobacterium scrofulaceum	2				
Mycobacterium simiae	2				
Mycobacterium szulgai	2				
Mycobacterium xenopi	2				
Mycoplasma caviae	2				
Mycoplasma hominis	2				
Mycoplasma pneumoniae	2				
Neisseria flavescens	2				
Neisseria gonorrhoeae	2				
Neisseria meningitidis	2			V	
Nocardia asteroides	2				
Nocardia brasiliensis	2				
Nocardia farcinica	2				
Nocardia nova	2				
Nocardia otitidiscaviarum	2				
Pantoea agglomerans	2	A	T		
Pasteurella multocida	2				
Pasteurella spp.*	2				
Peptostreptococcus anaerobius	2				
Plesiomonas shigelloides	2				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Porphyromonas spp.*	2				
Prevotella spp.*	2				
Proteus mirabilis	2				
Proteus penneri	2				
Proteus vulgaris	2				
Providencia alcalifaciens	2				
Providencia rettgeri	2				
Providencia spp.*	2				
Pseudomonas aeruginosa	2				
Rhodococcus equi	2				
Rickettsia spp.*	2				
Saccharomonospora viridis	2	A			
Saccharopolyspora rectivirgula	2	A			
Salmonella arizonae	2				
Salmonella enteritidis	2				
Salmonella typhimurium	2				
Salmonella paratyphi A, B, C	2			V	
Salmonella (inne typy serologiczne, z wyłączeniem S.Typhi)	2				
Serpulina spp.*	2				
Shigella boydii	2				
Shigella dysenteriae, inne niż Typ 1	2				
Shigella flexneri	2				
Shigella sonnei	2				
Staphylococcus aureus	2				
Streptobacillus moniliformis	2				
Streptococcus pneumoniae	2				
Streptococcus pyogenes	2				
Streptococcus suis	2				
Streptococcus spp.*	2				
Streptomyces albus	2	A			
Streptomyces spp.*	2	A			
Thermoactinomyces thalpophilus	2	A			
Thermoactinomyces vulgaris	2	A			
Treponema carateum	2				
Treponema pallidum	2				
Treponema pertenuae	2				
Treponema spp.*	2				
Vibrio cholerae (włącznie z El Tor)	2				
Vibrio parahaemolyticus	2				
Vibrio spp.*	2				
Yersinia enterocolitica	2				
Yersinia pseudotuberculosis	2				
Yersinia spp.*	2				
WIRUSY					
Adenoviridae	2				
Astroviridae	2				
Bunyaviridae					
Bunyavirus:					
Wirus Buynamwera	2				
Wirus Bhanja	2				
Wirus Germiston	2				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Wirus kalifornijskiego zapalenia mózgu	2				
Hantavirus:					
Wirus Prospect Hill	2				
Nairovirus:					
Wirus Hazara	2				
Phlebovirus:					
Wirus sandfly fever	2				
Wirus Toscana	2				
Caliciviridae					
Norovirus	2				
Inne wirusy z Caliciviridae	2				
Coronaviridae					
Coronavirus (z wyjątkiem wirusa SARS)	2				
Herpesviridae					
Wirus opryszczki pospolitej typu 1 i 2 (HSV-1 i 2)	2				
Wirus ospy wietrznej i półpaśca (VZV)	2				
Wirus cytomegalii (CMV)	2				
Ludzki herpes wirus typu 6 (HHV 6)	2				
Ludzki herpes wirus typu 7 (HIV-7)	2				
Wirus Epsteina-Barr (EBV)	2				
Ludzki herpes wirus typu 8 (HIV-8)	2				D
Orthomyxoviridae					
Wirusy grypy typu A, B i C	2			V(c)	
Wirusy Dhori i Thogoto (arbowirusy)	2				
Papovaviridae					
Wirusy BK i JC	2				D (d)
Papillomaviridae					D (d)
Ludzkie wirusy papilloma	2				
Paramyxoviridae					
Wirus odry	2			V	
Wirus świnki (nagminnego zapalenia przyusznic)	2			V	
Wirus rzekomego pomoru drobiu (choroba Newcastle)	2				
Wirusy Parainfluenzy typu 1-4	2				
Wirus RS (Respiratory syncytial virus)	2				
Parvoviridae					
Ludzki parwowirus (B 19)	2				
Picornaviridae					
Enterovirus:					
Wirus ostrego krwotocznego zapalenia spojówek AHC					
(ludzki enterowirus typu 70)	2				
Wirusy Coxsackie	2				
Wirusy Echo	2				
Wirus zapalenia wątroby typu A (ludzki enterowirus typu 72)	2			V	
Wirusy polio szczepy atenuowane	2			V	
Rhinovirus	2				
Poxviridae					
Orthopoxvirus:					
Wirus ospy bawołów (e)	2				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Wirus ospy krów					
Wirus ospy wielbłądów	2				
Wirus krowianki (wirus vaccinia)	2				
Wirus ospy słońi (f)	2				
Wirus ospy królików (g)	2				
Parapoxvirus:					
Wirus Orf					
Wirus guzków dojarek	2				
Molluscipoxvirus:					
Wirus mięczaka zakaźnego	2				
Yatapoxvirus:					
Wirus yaba	2				
Wirus tanapox	2				
Reoviridae					
Coltivirus	2				
Rotavirus	2				
Orbivirus	2				
Reovirus	2				
Rhabdoviridae					
Wirus pęcherzykowatego zapalenia jamy ustnej (VSV), szczepy laboratoryjne	2				
Togaviridae					
Alfavirus					
Wirus bebaru	2				
Wirus o'nyong-nyong	2				
Wirus Ross River	2				
Wirus Sindbis	2				
Rubivirus					
Wirus różyczki	2				
Toroviridae	2			V	
PASOŻYTY (wewnętrzne człowieka)					
Acanthamoeba castellani	2				
Ancylostoma duodenale	2				
Angiostrongylus cantonensis	2				
Angiostrongylus costaricensis	2				
Ascaris lumbricoides	2	A			
Ascaris suum	2	A			
Babesia divergens	2				
Babesia microti	2				
Balantidium coli	2				
Brugia malayi	2				
Brugia pahangi	2				
Brugia timori	2				
Capillaria philippinensis	2				
Capillaria spp.*	2				
Clonorchis sinensis	2				
Clonorchis viverrini	2				
Cryptosporidium parvum	2				
Cryptosporidium spp.*	2				
Cyclospora cayentanensis	2				
Dipetalonema streptocerca	2				
Diphyllobothrium latum	2				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
<i>Dracunculus medinensis</i>	2				
<i>Entamoeba histolytica</i>	2				
<i>Fasciola gigantica</i>	2				
<i>Fasciola hepatica</i>	2				
<i>Fasciolopsis buski</i>	2				
<i>Giardia lamblia</i> (<i>Giardia intestinalis</i>)	2				
<i>Hymenolepis diminuta</i>	2				
<i>Hymenolepis nana</i>	2				
<i>Leishmania ethiopica</i>	2				
<i>Leishmania mexicana</i>	2				
<i>Leishmania peruviana</i>	2				
<i>Leishmania tropica</i>	2				
<i>Leishmania major</i>	2				
<i>Leishmania</i> spp.*	2				
<i>Loa loa</i>	2				
<i>Mansonella ozzardi</i>	2				
<i>Mansonella perstans</i>	2				
<i>Necator americanus</i>	2				
<i>Onchocerca volvulus</i>	2				
<i>Opisthorchis felinus</i>	2				
<i>Opisthorchis</i> spp.*	2				
<i>Paragonimus westermani</i>	2				
<i>Plasmodium</i> spp.* (ludzki i małpi)	2				
<i>Sarcocystis suis hominis</i>	2				
<i>Schistosoma haematobium</i>	2				
<i>Schistosoma intercalatum</i>	2				
<i>Schistosoma japonicum</i>	2				
<i>Schistosoma mansoni</i>	2				
<i>Schistosoma mekongi</i>	2				
<i>Strongyloides stercoralis</i>	2				
<i>Strongyloides</i> spp.*	2				
<i>Taenia saginata</i>	2				
<i>Toxocara canis</i>	2				
<i>Toxoplasma gondii</i>	2				
<i>Trichinella spiralis</i>	2				
<i>Trichuris trichiura</i>	2				
<i>Trypanosoma brucei brucei</i>	2				
<i>Trypanosoma brucei gambiense</i>	2				
<i>Wuchereria bancrofti</i>	2				
GRZYBY					
<i>Aspergillus fumigatus</i>	2	A			
<i>Candida albicans</i>	2	A			
<i>Candida tropicalis</i>	2				
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>neofonnans</i> (<i>Filobasidiella neofonnans</i> var. <i>neofonnans</i>)	2	A			
<i>Cryptococcus neoformans</i> var. <i>gattii</i> (<i>Filobasidiella bacillispora</i>)	2	A			
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>parva</i>	2				
<i>Emmonsia parva</i> var. <i>crescens</i>	2				
<i>Epidermophyton floccosum</i>	2	A			
<i>Fonsecaea compacta</i>	2				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Fonsecaea pedrosoi	2				
Madurella grisea	2				
Madurella mycetomatis	2				
Microsporum spp.*	2	A			
Neotestudina rosatii	2				
Penicillium mameffeii	2	A			
Scedosporium apiospermum (Pseudallescheria boydii)	2				
Scedosporium prolificans (inflatum)	2				
Sporothrix schenckii	2				
Trichophyton rubrum	2				
Trichophyton spp.*	2				
Szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 zagrożenia					
BAKTERIE i podobne organizmy					
Bacillus anthracis	3				
Brucella abortus	3				
Brucella canis	3				
Brucella melitensis	3				
Brucella suis	3				
Burkholderia mallei (Pseudomonas mallei)	3				
Burkholderia pseudomallei (Pseudomonas pseudomallei)	3				
Chlamydia psittaci (szczep avian)	3				
Coxiella burnetii	3				
Escherichia coli, szczepy verocytotoksyczne lub enterotoksyczne (np.: 0157: H7, 0124 lub 0123)	3**				
Francisella tularensis (Typ A)	3				
Mycobacterium africanum	3			V	
Mycobacterium bovis (z wyjątkiem szczepu BCG)	3			V	
Mycobacterium leprae	3				
Mycobacterium microti	3**				
Mycobacterium tuberculosis	3			V	
Mycobacterium ulcerans	3**				
Rickettsia akari	3**				
Rickettsia canada	3**				
Rickettsia conorii	3				
Rickettsia montana	3**				
Rickettsia typhi (Rickettsia mooseri)	3				
Rickettsia prowazekii	3				
Rickettsia rickettsii	3				
Rickettsia tsutsugamushi	3				
Salmonella Typhi	3**			V	
Shigella dysenteriae (Typ 1)	3**		T		
Yersinia pestis	3			V	
WIRUSY					
Arenaviridae					
Arenavirus					
1 . Zespół wirusów LCMV-LASV (arenawirusy starego świata):					
Wirus limfocytowego zapalenia opon	3				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
mózgowych (LCM)					
Wirus Mopeia	3				
2. Zespół wirusów Tacaribe (arenawirusy nowego świata):					
Wirus Flexal	3				
Bunyaviridae					
Bunyavirus					
Wirus Oropouche	3				
Hantavirus:					
Wirus Hantaan (koreańska gorączka krwotoczna)	3				
Wirus Dobrava-Belgrad	3				
Wirus Sin Nombre (poprzednio Muerto Canyon)	3				
Wirus Puumala	3				
Wirus Seoul	3				
Phlebovirus					
Gorączka doliny Rift	3			V	
Caliciviridae					
Wirus zapalenia wątroby typu E	3**				
Coronaviridae					
Wirus SARS	3				
Flaviviridae					
Wirus australijskiego zapalenia mózgu (wirus zapalenia mózgu doliny Murray)	3				
Wirus kleszczowego zapalenia mózgu wariant środkowoeuropejski	3**			V	
Wirus Absettarov	3				
Wirus Hanzalova	3				
Wirus Hypr	3				
Wirus Kumlinge	3				
Wirus Dengue typu 1-4	3				
Wirus zapalenia wątroby typu C	3**				D
Wirus zapalenia wątroby typu G	3**				
Wirus japońskiego zapalenia mózgu typu B	3			V	
Wirus lasu Kyasanur	3			V	
Wirus louping ill (choroby skokowej owiec)	3**				
Wirus Powassan	3				
Wirus Rocio	3				
Wirus zapalenia mózgu St. Louis	3				
Wirus Wesselsbron	3**				
Wirus zapalenia mózgu zachodniego Nilu	3				
Wirus żółtej gorączki	3			V	
Hepaadenaviridae					
Wirus zapalenia wątroby typu B	3**			V	D
Wirus zapalenia wątroby typu D (Delta)	3**			V	D (b)
Herpesviridae					
Małpi herpes wirus B (wirus B simiae)	3				
Picornaviridae					
Wirus polio, dzikie szczepy	3				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
Poxviridae					
Wirus ospy małp	3			V	
Retroviridae					
Ludzkie wirusy nabytego niedoboru odporności	3**				D
Ludzki wirus limfotropowy komórek T (HTLV) typu 1 i 2	3**				D
SIV(h)	3**				
Rhabdoviridae					
Wirus wścieklizny	3**			V	
Wirus pęcherzykowego zapalenia jamy ustnej, szczepy dzikie (VSV)	3				
Togaviridae					
Alfavirus					
Wirus wschodniego zapalenia mózgu i rdzenia koni	3				
Wirus chikungunya	3**				
Wirus Everglades	3**				
Wirus Mayaro	3				
Wirus Mucambo	3**				
Wirus Ndumu	3				
Wirus Semliki Forest	3				
Wirus Tonate	3**				
Wirus wenezuelskiego zapalenia mózgu i rdzenia koni	3			V	
Wirus zachodniego zapalenia mózgu i rdzenia koni	3			V	
Wirus ptasiej grypy (HPAI)	3				
Wirusy niesklasyfikowane:					
Jeszcze niezidentyfikowane wirusy zapalenia wątroby	3**				D
Czynniki niekonwencjonalne kojarzone z gąbczastymi encefalopatiami przenośnymi (TSE):					
Choroba Creutzfelda-Jakoba	3**				D (d)
Odmiana choroby Creutzfelda-Jakoba	3**				D (d)
Gąbczasta encefalopatia bydła (BSE) oraz inne zwierzęce gąbczaste encefalopatie przenośne TSE	3**				D (d) (i)
Choroba Gerstmana-Straussler-Scheinker (GSS)	3**				D (d)
Kuru	3**				D (d)
PASOŻYTY (wewnętrzne człowieka)					
Echinococcus granulosus	3**				
Echinococcus multilocularis	3**				
Echinococcus vogeli	3**				
Leishmania brasiliensis	3**				
Leishmania donovani	3**				
Naegleria fowleri	3				
Plasmodium falciparum	3**				
Taenia solium	3**				
Trypanosoma brucei rhodesiense	3**				
Trypanosoma cruzi	3				

Szkodliwy czynnik biologiczny	Nr grupy zagrożenia	Efekty alergiczne	Produkcja toksyn	Dostępna szczepionka	Inne oznaczenie dodatkowe
GRZYBY					
Blastomyces dermatitidis (Ajellomyces dermatitidis)	3				
Cladophialophora bantiana (uprzednio: Xylohypha bantiana, Cladosporium bantianum lub trichoides)	3				
Coccidioides immitis	3	A			
Histoplasma capsulatum var. capsulatum (Ajellomyces capsulatus)	3				
Histoplasma capsulatum duboisii	3				
Paracoccidioides brasiliensis	3				
Szkodliwe czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 4 zagrożenia					
WIRUSY					
Arenaviridae					
1. Zespół wirusów LCM-LASV (arenawirusy starego świata):					
Wirus gorączki Lassa	4				
2. Zespół wirusów Tacaribe (arenawirusy nowego świata):					
Wirus Guanarito	4				
Wirus Juni	4				
Wirus Sabia	4				
Wirus Machupo	4				
Bunyviridae					
Nairovirus:					
Wirus krymsko-kongijskiej gorączki krwotocznej (CCHF)	4				
Filoviridae					
Wirus Ebola	4				
Wirus Marburg	4				
Flaviviridae					
Wirus omskiej gorączki krwotocznej	4			V(a)	
Wirus rosyjskiego wiosenno-letniego zapalenia mózgu (TBE)	4			V(a)	
Paramyxoviridae					
Hendravirus					
Koński morbilliwirus (wirus Hendra)	4				
Poxviridae					
Wirus ospy (variola major i minor)	4			V	

Wyjaśnienia oznaczeń stosowanych w wykazie

spp. - skrót odnoszący się do innych gatunków znanych jako patogenne dla ludzi

3** - Czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 zagrożenia mogące stanowić ograniczone ryzyko zakażenia dla pracowników, gdyż nie są zazwyczaj zakaźne drogą powietrzną

A - możliwe efekty alergiczne

T - produkcja toksyn

V - dostępna skuteczna szczepionka

D - wykaz pracowników narażonych na działanie tego czynnika biologicznego ma być przechowywany przez okres dłuższy niż 10 lat po zakończeniu ostatniego zanotowanego przypadku narażenia

(a) - Kleszczowe zapalenie mózgu

(b) - Wirus zapalenia wątroby typu D może spowodować chorobę u pracowników tylko w przypadku jednoczesnego lub wtórnego zakażenia spowodowanego wirusem zapalenia wątroby typu B. Szczepienie przeciwko wirusowi zapalenia wątroby typu B zabezpieczy więc pracowników, którzy nie zostali zakażeni wirusem zapalenia wątroby typu B, przeciwko wirusowi zapalenia wątroby typu D (Delta)

(c) - Tylko typy A i B.

(d) - Zalecane przy pracy wymagającej bezpośredniego kontaktu z tymi czynnikami

(e) - Zidentyfikowano dwa wirusy: jeden typu buffalopox i drugi - odmiana wirusa Vaccinia

(f) - Odmiana wirusa ospy krowiej

(g) - Odmiana wirusa Vaccinia

(h) - Nie ma dowodów na występowanie u ludzi choroby wywołanej przez retrowirusy występujące u małp. Zapobiegawczo dla prac przy nich zalecany jest poziom hermetyczności 3

(i) - Nie ma dowodów na występowanie u ludzi infekcji wywołanej przez czynniki powodujące inne gąbczaste encefalopatie przenośne (TSE). W tym przypadku stopień hermetyczności dla czynników sklasyfikowanych w grupie 3

()** zagrożenia jest zalecany jako środek ostrożności w pracy laboratoryjnej, z wyjątkiem pracy laboratoryjnej związanej z rozpoznaniem czynnikiem trzęsawki owiec, w przypadku której wystarczający jest poziom hermetyczności 2.